

MOJE DOSTĘPNE
MIEJSCE PRACY

BON NA START

CENTRUM KOMUNIKACJI

KOMPENSACJA I
DOSTĘP

Projekt partnerski

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

stowarzyszenie
czas
przestrzeń
tożsamość

MOJE DOSTĘPNE MIEJSCE PRACY

Cel instrumentu:

Celem instrumentu Moje Dostępne Miejsce Pracy jest dostosowanie miejsca pracy osoby z niepełnosprawnością do jej indywidualnych potrzeb poprzez dofinansowanie zakupu sprzętu, urządzeń i oprogramowania, technologii asystujących i kompensacyjnych, w celu indywidualnego wyposażenia stanowiska pracy.

Odbiorcy instrumentu:

Grupę docelową instrumentu stanowią osoby z niepełnosprawnością, które:

- 1) posiadają aktualne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne,
- 2) pozostają w zatrudnieniu u jednego lub kilku pracodawców w łącznym wymiarze odpowiadającym nie mniej niż ½ etatu, a okres przewidywanego dalszego zatrudnienia jest nie mniejszy niż 9 miesięcy, liczony od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.

Założenia instrumentu:

Przedmiotem dofinansowania jest dostosowanie miejsca pracy osoby z niepełnosprawnością do jej indywidualnych potrzeb może być indywidualnie dopasowany sprzęt zwiększający efektywność wykonywania pracy przez daną osobę, posiadający następujące cechy:

- 1) indywidualne dopasowanie do potrzeb i możliwości osoby z niepełnosprawnością,
- 2) możliwość wykorzystania na różnych stanowiskach pracy
- 3) możliwość łatwego przeniesienia z jednego na inne miejsce pracy w obrębie jednego lub różnych pracodawców,
- 4) powinien wspierać mobilność (rozumianą jako możliwość awansu lub zmiany pracy) i elastyczność danej osoby na rynku pracy.

Jako kwotę podstawową dofinansowania rekomendujemy kwotę równą minimalnemu wynagrodzeniu za pracę. Przy czym kwota ta powinna być ustalana jako kwota równa wysokości pensji minimalnej obowiązującej w grudniu roku poprzedzającego złożenie wniosku. Takie rozwiązanie pozwoli na utrzymanie stałej rewaloryzacji kwoty.

Dodatkowo osoba z niepełnosprawnością w okresie 3 lat od daty podpisania umowy nie może się ubiegać o dofinansowanie na ten sam rodzaj sprzętu, za wyjątkiem sytuacji, gdy sfinansowany sprzęt uległ udokumentowanemu zniszczeniu lub kradzieży niezawinionym przez użytkownika. Jednocześnie w okresie 3 lat od daty podpisania umowy, osoba z niepełnosprawnością może wnioskować o dofinansowanie innego sprzętu, przy czym łączna kwota udzielonych w okresie 3 lat dofinansowań nie może przekroczyć trzykrotności kwoty podstawowej.

Opracowano na podstawie: Moje Dostępne Miejsce Pracy. Instrument wspierający aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami; Polski Związek Głuchych, Warszawa, czerwiec 2023

BON NA START

Cel instrumentu:

Celem instrumentu Bon na Start jest zwiększenie liczby pracujących osób z niepełnosprawnościami poprzez zniwelowanie problemu „pierwszego miesiąca” oraz częściową kompensacją skutków niskich zarobków, a także oddziaływanie na osoby z niepełnosprawnością, motywujące do utrzymania pracy.

Nowy instrument Bon na Start wpisuje się w podejście skoncentrowane na osobie, w ramach którego klient z niepełnosprawnością ma możliwość realnego przejścia od różnorodnych treningów ekonomicznych, do pełnego samostanowienia o swoich wydatkach i zarządzania indywidualnym budżetem.

Odbiorcy instrumentu:

Grupę docelową instrumentu stanowią osoby z niepełnosprawnością, które:

- 1) posiadają aktualne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne,
- 2) pozostają w zatrudnieniu u jednego lub kilku pracodawców w łącznym wymiarze odpowiadającym nie mniej niż ½ etatu, a okres przewidywanego dalszego zatrudnienia jest nie mniejszy niż 3 miesiące, liczone od daty podjęcia zatrudnienia.
- 3) osoba, która co najmniej 3 miesiące przed datą rozpoczęcia zatrudnienia nie uzyskiwała dochodów z pracy.

Założenia instrumentu:

Przedmiotem instrumentu jest finansowanie bonu- środków finansowych do swobodnego wydatkowania przez osobę z niepełnosprawnością. W założeniu instrument będzie polegał na zapewnieniu doraźnego i tymczasowego wsparcia w postaci dodatku motywacyjnego na pokrycie dowolnych kosztów związanych z podjęciem zatrudnienia.

Jako kwotę bonu rekomendujemy kwotę wynoszącą 120% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Przy czym kwota ta powinna być ustalana jako kwota równa wysokości płacy minimalnej obowiązującej w grudniu roku poprzedzającego złożenie wniosku. Takie rozwiązanie pozwoli na utrzymanie stałej rewaloryzacji kwoty.

Opracowano na podstawie: Bon na Start. Instrument wspierający aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami; Polski Związek Głuchych, Warszawa, lipiec 2023

CENTRUM KOMUNIKACJI

Cel instrumentu:

Głównym celem testowanego instrumentu było zwiększenie liczby pracujących osób z niepełnosprawnościami poprzez zniesienie bariery komunikacyjnej w trakcie podejmowania i utrzymania aktywności zawodowej, w tym podczas zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Po zrealizowanym pilotażu instrumentu rekomendujemy powstanie Centrum Komunikacji, które zapewni osobie z niepełnosprawnością słuchu i mowy pełną dostępność komunikacyjną w każdej dziedzinie życia, nie tylko zawodowej.

Zaproponowane przez nas Centrum Komunikacji koncentruje się na osobie z niepełnosprawnością i do niej jest kierowane. To osoba z niepełnosprawnością sama decyduje kiedy, w jakiej sprawie i w jakich okolicznościach potrzebuje wsparcia komunikacyjnego i może z niego korzystać na bieżąco. Nie wymaga już pomocy rodziny, znajomych czy opłaconych tłumaczy, dzięki narzędziu odzyskuje sprawczość i możliwość decydowania o sobie i ważnych dla siebie sprawach, bez angażowania innych osób.

Centrum Komunikacji umożliwi osobom głuchym, słabosłyszącym, głuchoniewidomym komunikację bez barier z każdą instytucją, urzędem, placówką służby zdrowia, z placówką edukacyjną, pracodawcą, firmą usługową itd., w każdej ważnej dla siebie sprawie i w dogodnym terminie.

Odbiorcy instrumentu:

Bezpośrednimi odbiorcami instrumentu są osoby głuche, słabosłyszące, późno ogłuchłe i głuchoniewidome komunikujące się w polskim języku migowym lub za pomocą transkrypcji mowy.

Pośrednimi odbiorcami instrumentu jest sektor publiczny i prywatny czyli min. administracja publiczna, placówki służby zdrowia, placówki edukacyjne, ośrodki kultury, pracodawcy, przedsiębiorcy, dostawcy usług, osoby prywatne itd., tak naprawdę każdy z kim osoba z niepełnosprawnością słuchu i/lub mowy będzie chciała lub potrzebowała nawiązać kontakt.

Założenia instrumentu:

Najistotniejsze założenie instrumentu to bezpłatny dostęp do narzędzia umożliwiającego komunikację w polskim języku migowym lub za pomocą transkrypcji mowy, w czasie rzeczywistym, z terenu całego kraju.

Zaproponowane przez nas Centrum Komunikacji zapewnia:

- 1) bezpośredni, szybki i łatwy dostęp do usługi tłumaczenia
- 2) komunikację w czasie rzeczywistym dzięki usłudze tłumaczenia online
- 3) jeden standard obsługi na terenie całego kraju
- 4) bezpłatny dostęp dla osób z niepełnosprawnościami słuchu
- 5) możliwość komunikacji w każdej sprawie i w każdej dziedzinie życia

Opracowano na podstawie: Centrum Komunikacji. Instrument wspierający komunikację osób z niepełnosprawnościami; Polski Związek Głuchych, Warszawa, lipiec 2023

KOMPENSACJA I DOSTĘP

Cel instrumentu:

Zasadniczym celem instrumentu Kompensacja i Dostęp jest zwiększenie liczby pracujących osób z niepełnosprawnościami oraz utrzymanie pracy przez osoby już pracujące, poprzez likwidację „pułapki rentowej” (kompensacja) i „pułapki świadczeniowej” (dostęp). Część instrumentu „kompensacja” ma na celu zmianę, która spowoduje, że renta socjalna stanie się świadczeniem niezależnym od dochodów, a tym samym będzie stanowił swoistą kompensację niezbędnych do ponoszenia kosztów, wynikających z niepełnosprawności. „Dostęp” ma na celu umożliwienie starania się osobie pracującej o dofinansowanie do likwidacji barier oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne czy środki pomocnicze.

Odbiorcy instrumentu:

Odbiorcami bezpośrednimi rozwiązania są osoby z niepełnosprawnością pracujące oraz podejmujące zatrudnienie, w tym osoby:

- 1) pobierające rentę socjalną (Kompensacja),
- 2) uzyskujące dochody z pracy i ubiegające się o wsparcie powiatu w zakresie dofinansowania do likwidacji barier oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne czy środki pomocnicze (Dostęp).

Założenia instrumentu:

Kompensacja i dostęp, to rozwiązanie złożone z dwóch komplementarnych wobec siebie zmian w zakresie:

- 1) likwidacji zjawiska „pułapki rentowej” poprzez zniesienie progów dochodowych i umożliwienie swobodnego zarabiania bez względu na otrzymywanie renty socjalnej.
- 2) likwidacji „pułapki świadczeniowej” ograniczającej aktywnej zawodowo osobie z niepełnosprawnością możliwość ubiegania się o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Opracowano na podstawie: Kompensacja i Dostęp. Instrument wspierający aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami; Polski Związek Głuchych, Warszawa, czerwiec 2023

Instrumenty zostały opracowane przez Polski Związek Głuchych w ramach projektu „Włączenie wyłączonych – aktywne instrumenty wsparcia osób niepełnosprawnych na rynku pracy”, który realizowany jest w partnerstwie przez Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych w partnerstwie z Polskim Związkiem Głuchych, Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych oraz Stowarzyszeniem Czas, Przestrzeń, Tożsamość.

Projekt „Włączenie wyłączonych - aktywne instrumenty wsparcia osób niepełnosprawnych na rynku pracy”, nr POWR.02.06.00-00-0065/19 jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Osi Priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.6 Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych.

Informacje i szczegóły dotyczące projektu znajdują się na stronie:
www.wlacznielowylaczonych.pl

Projekt partnerski

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

stowarzyszenie
czas
przestrzeń
tożsamość